

**Colegiul de Disciplină și Etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

HOTĂRÂRE nr. 3-15/2024

mun. Chișinău

08 noiembrie 2024

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Victor Comerzan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov, Octavian Lazarev, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX din xx.xx.2023, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petentă privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorii în Procuratura r-lui XXXXXX, Botnaru Alexandru și Tofan Petru, -

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea contestației!

La xx.xx.2023, cet. XXXXXX, prin e-mail, a depus la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, prin care a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorilor în Procuratura r-lui XXXXXX, Botnaru Alexandru și Tofan Petru.

La xx.xx.2024, cet. XXXXXX, a depus la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor o contestație suplimentară asupra deciziei menționate *supra*.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale sesizării:

Nefiind de acord cu soluția Inspecției procurorilor, la data de xx.xx.2023, cet. XXXXXX, a depus o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, și a solicitat Colegiului de disciplină și etică admiterea acesteia, cu constatarea în acțiunile procurorilor în Procuratura r-lui XXXXXX, Botnaru Alexandru și Tofan Petru a abaterii disciplinare, în vederea tragerii la răspundere disciplinară a procurorilor vizați, însă fără a fi făcută referire care abatere concretă a fost admisă de către procurori, în conformitate cu prevederile art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Contestația este depusă în limba de stat, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, deși inițial fiind depusă prin poșta electronică nu a fost semnată în corespundere cu un document electronic, însă ulterior a fost depusă fiind semnată olograf de autor.

Din perspectiva art.49 alin. (4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2023 și în aceeași zi a fost remisă prin poșta petentei, pentru informare.

Careva date cu privire la data recepționării de petentă a deciziei nu sunt. Totodată, potrivit pct. 75 din „Regulile privind prestarea serviciilor poștale” aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30.12.2016, „Trimiterile poștale sosite în oficiile poștale de destinație se distribuie destinatarului la domiciliu (la parterul sediului persoanei juridice) conform adresei sau se înmânează la ghișeul oficiului poștal în aceeași zi, dar nu mai târziu de a doua zi de la sosire ”.

Prin urmare, având în vedere că decizia a fost emisă pe xx.xx.2023 și putea fi transmisă, pentru distribuire destinatarului, la oficiul poștal următoarea zi (xx.xx.2023 - zi de vineri), astfel ținând cont de Regulile menționate *supra*, decizia putea fi recepționată de destinatar cel devreme la xx.xx.2023 (zi de luni). Astfel, că contestația a fost depusă la xx.xx.2023, în termenul prevăzut de contestare.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare'.

La xx.xx.2023 Consiliul Superior al Procurorilor a înregistrat cu nr. XXXX sesizarea cet. XXXXXX, în care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a procurorilor în Procuratura r-lui XXXXXX Botnaru Alexandru și Tofan Petru ca rezultat al investigării cauzei penale nr. XXXXXX.

La xx.xx.2023, sub nr. XXXX, Inspecția procurorilor a înregistrat sesizarea menționată *supra*, fiind dispusă verificarea faptelor ce pot constitui abatere disciplinară.

Iar la xx.xx.2023, sesizarea a fost transmisă spre examinare inspectorului Gh.Gurițanu.

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare'.

În speță, autorul sesizării își exprimă dezacordul cu privire la deciziile adoptate de către procurorii Botnaru Alexandru și Tofan Petru în cadrul cauzei penale nr.XXXXXX.

Astfel, în fapt, cauza penală nr.XXXXXX a fost pornită la data de xx.xx.2018, de către Procuratura raionului XXXXXX, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin.(2) lit.b) și e) din Codul penal.

Temei pentru pornirea urmăririi penale a servit plângerea cet. XXXXXX, făcută verbal procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, Andrei Foiu pe faptul, că [.....].

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, Ivan Rapeșco din xx.xx.2019, cet. XXXXXX a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar ulterior prin ordonanța din xx.xx.2019, a fost dispusă scoaterea acestuia de sub urmărire penală, din motivul că fapta nu întrunește elementele vreunei infracțiunii, cu clasarea cauzei penale.

La data de xx.xx.2020, în adresa Procuraturii raionului XXXXXX a parvenit plângerea părții vătămate XXXXXX, privind dezacordul cu ordonanța de clasare a cauzei penale nr.XXXXXX, emisă la xx.xx.2019 de către procurorul în Procuratura raionului XXXXXX, Ivan Rapeșco, solicitându-se anularea acesteia și tragerea lui XXXXXX la răspundere penală pentru încălcările de lege comise.

Prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii raionului XXXXXX, Petru Tofan din xx.xx.2020, plângerea părții vătămate XXXXXX a fost admisă, fiind dispusă anularea ordonanței cu privire la scoaterea bănuțului XXXXXX de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale nr.XXXXXX, adoptată de procurorul Ivan Rapeșco din xx.xx.2019, cu reluarea urmăririi penale.

După reluarea urmăririi penale, cauza a fost transmisă pentru exercitarea urmăririi

penale în continuare procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, Alexandru Botnaru.

Prin ordonanța procurorului Alexandru Botnaru din xx.xx.2020, cet. XXXXXX a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art 166¹ alin.(2) lit.b) din Codul penal, ordonanță care a fost adusă la cunoștință învinuitului la xx.xx.2020.

La data de xx.xx.2021, procurorul Alexandru Botnaru, după efectuarea mai multor acțiuni de urmărire penală, a dispus scoaterea învinuitului XXXXXX de sub urmărire penală, din motivul că fapta nu întrunește elementele vreunei infracțiuni și clasarea cauzei penale.

La data de xx.xx.2021, în adresa Procuraturii raionului XXXXXX a parvenit plângerea avocatului XXXXXX în interesele părții vătămate XXXXXX, privind dezacordul cu ordonanța din xx.xx.2021, de scoatere de sub urmărire penală a lui XXXXXX și clasarea cauzei penale nr. XXXXXX, emisă de către procurorul în Procuratura raionului XXXXXX, Alexandru Botnaru, solicitând anularea acesteia și efectuarea unei cercetări suplimentare a cazului și tragerea lui XXXXXX la răspundere penală pentru încălcările de lege comise.

Prin ordonanța din xx.xx.2021 a procurorului-șef al Procuraturii raionului XXXXXX, Petru Tofan, examinată în ordinea prevederilor art. 299-299² din Codul de procedură penală, plângerea avocatului XXXXXX în interesele părții vătămate XXXXXX, a fost respinsă ca neîntemeiată, cu menținerea ordonanței contestate.

Întru motivarea soluției sale, procurorul-șef a reținut, că argumentele aduse de către avocat nu sunt întemeiate, iar urmărirea penală fiind una completă și obiectivă. Totodată, s-a reținut că unele acțiuni de urmărire penală nu au fost efectuate din motive obiective, neimputabile procurorului, fapt ce demonstrează că ordonanța contestată este legală și întemeiată.

Nefiind de acord cu soluțiile adoptate, XXXXXX le-a contestat în ordinea art.313 din Cod de procedură penală. Ca rezultat, prin încheierea judecătorului de instrucție a judecătoriei XXXXXX, sediul Central din xx.xx.2021 a fost admisă plângerea petentei, fiind anulate soluțiile procurorilor din xx.xx.2021 și xx.xx.2021, cu reluarea urmăririi penale în cauza penală menționată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022, a fost admis recursul procurorului Alexandru Botnaru asupra încheierii din xx.xx.2021, aceasta fiind casată, cu remiterea cauzei spre examinare în instanța de fond în alt complet.

Prin încheierea judecătorului de instrucție a judecătoriei XXXXXX, sediul Central din xx.xx.2022 a fost respinsă plângerea petentei, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022, a fost admis recursul avocatului XXXXXX în interesele petiționarei XXXXXX, asupra încheierii din xx.xx.2022, aceasta fiind casată, cu remiterea cauzei spre examinare în instanța de fond în alt complet.

La momentul examinării contestației petentei XXXXXX, a fost emisă încheierea judecătorului de instrucție a judecătoriei XXXXXX, sediul Dubăsari din xx.xx.2023, prin care repetat a fost respinsă plângerea acesteia asupra soluțiilor procurorilor, ca fiind neîntemeiată.

La moment, recursul asupra încheierii din xx.xx.2023 se află spre examinare la Curtea de Apel Chișinău, pe caz nefiind emisă o decizie finală, iar ședința de examinare este fixată pentru xx.xx.2025.

Abaterea disciplinară pretinsă a fi comisă de către procuror în opinia autorilor

sesizării:

- a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, manifestată prin emiterea unor soluții ilegale care încalcă drepturile petentei.

Cu referire la soluția Inspecției procurorilor:

Prin decizia Inspecției procurorilor, la xx.xx.2023 s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor Alexandru Botnaru și Petru Tofan, din motivul lipsei temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut circumstanțele examinării plângerii depuse de către cet. XXXXXX, după cum au fost descrise în capitolul „*Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare*”, până la penultimele două aliniate.

Inspectorul întru motivarea deciziei sale, a reținut că în fapt, cet. XXXXXX și-a exprimat dezacordul cu soluțiile procurorului A. Botnaru din xx.xx.2021 și a procurorului ierarhic superior P. Tofan din xx.xx.2021, care la momentul emiterii deciziei inspecției (xx.xx.2023) se afla spre examinare în ordinea prevederilor art. 313 din Codul de procedură penală, adică de verificare a legalității soluțiilor de către instanța de instrucție.

Dincolo de constatările menționate *supra*, Inspectorul a evidențiat că, argumentele petentei sunt neîntemeiate, Ori procurorii la emiterea soluțiilor în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX au acționat stric conform legii, iar autorul sesizării își apără drepturile pe cale judiciară. Ca rezultat, inspectorul a reiterat, că așa cum legalitatea acestor soluții la momentul examinării sesizării se afla spre examinare (verificarea legalității) la judecătorul de instrucție, temeiuri de a interveni pe calea procedurii disciplinare nu sunt, nefiind constatate în acțiunile procurorilor careva abatere disciplinară.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică:

În conținutul contestației din xx.xx.2023 și xx.xx.2023, petenta XXXXXX a indicat că nu sunt de acord cu decizia adoptată de către Inspecția procurorilor, considerând că aceasta nu a fost soluționată în corespundere cu constatările de fapt și în consecință contrar prevederilor de drept, fiind mușamalizate acțiunile procurorilor.

Concomitent, cet. XXXXXX a criticat poziția Inspectorului cu privire la constatările pe caz, considerând că Inspecția urma să intervină în soluțiile procurorilor și să constate că aceștia au acționat contrar legii la adoptarea soluțiilor în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX.

Contestația a fost examinată cu participarea cet. XXXXXX, care în cadrul ședinței Colegiului și-a menținut aceiași poziție reiterată în contestație, menționând că procurorii nu au efectuat o urmărire penală deplină, adoptând astfel o hotărâre ilegală.

Totodată, în cadrul ședinței Colegiului de către inspector a fost anexată la procedura disciplinară copia încheierii judecătorului de instrucție din xx.xx.2023 pe caz, prin care a fost repetat respinsă plângerea petiționarei XXXXXX împotriva soluțiilor procurorilor, examinată în ordinea prevederilor art. 313 din Codul de procedură penală. De asemenea, inspectorul a menționat că la moment această soluție este contestată la Curtea de Apel Chișinău, examinarea fiind stabilită pentru data de xx.xx.2025. Cu referire la contestație, inspectorul a solicitat respingerea acesteia ca una neîntemeiată, ori legalitatea soluțiilor urmează a fi examinată la moment de instanța ierarhic superioară.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la procuratură, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică niciun temei

de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Studiind contestația depusă, materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspekția procurorilor și actele suplimentare administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de petent în contestare, Colegiul consideră că contestația depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Astfel, Colegiul, așa cum a menționat în compartimentul *cu referire la sesizare*, remarcă că autorul sesizării cu privire la faptele ce prezintă pretinse abateri disciplinare, în esență, invocă abateri ce derivă din activitatea de efectuare a acțiunilor de urmărire penală, care pot fi verificate cu ocazia efectuării controlului ierarhic superior sau/și judiciar.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspekția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorilor Alexandru Botnaru și Petru Tofan, nu au fost stabilite careva temeieri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de care aceștia a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Colegiul reține că abaterea disciplinară constă într-o *acțiune sau inacțiune* neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta *urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă*.

În *art. 38* din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Potrivit lucrărilor procedurii disciplinare, acțiunile procurorilor vizați în examinare, nu se încadrează în nici una din abaterile disciplinare enumerate în prevederile menționate *supra*.

Totodată, Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la **faptă, vinovăție** și **legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs**, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În acest sens, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între *încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe cale controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată*, și pe de altă parte, *nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar*.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care, un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință), nu poate găsi o justificare.

În condițiile prevederilor *art. 13* din Legea cu privire la Procuratură și ale prevederilor *art. 299¹* și *313* din Codul de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

În consecință, activitatea procesuală a procurorului poate fi supusă doar controlului procurorului ierarhic superior și controlului judecătoresc, **orice altă formă de control reprezentând o imixiune în independența decizională a acestuia**.

Potrivit lucrărilor procedurii disciplinare, acțiunile procurorilor în Procuratura r-lui XXXXXX A. Botnaru și P. Tofan, așa cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare în raport cu cele constatate ca rezultat al verificărilor efectuate, nu vizează

careva încălcări a normelor de drept material sau procesual.

Astfel, că **Colegiul reține** că aceste alegații/omisiuni, astfel cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare, vizează modalitatea concretă de soluționare a cauzei de către procurorul de caz, urmate de soluția procurorului ierarhic superior în ordine de control ierarhic, acțiuni care pot fi și au fost verificate cu ocazia efectuării controlului judiciar.

Raportat la situația de fapt, rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspekția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, Colegiul apreciază că nu se poate reține existența căroră indici care să contureze săvârșirea de către procurori a vreunei abateri disciplinare, Or, acțiunile așa cum au fost expuse și în sesizare, au constituit obiectul examinării atât de către procurorul ierarhic superior în ordinea prevederilor art. 299-299¹ din Codul de procedură penală, cât și la judecătorul de instrucție în ordinea prevederilor art. 313 din Codul de procedură penală, la moment aflându-se spre verificare la Curtea de Apel Chișinău.

Suplimentar, Colegiul menționează și faptul că în procesul de verificare disciplinară, nici inspectorul și nici Colegiul nu își poate aroga competențe ale procurorului ierarhic superior sau ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie. Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile. În cadrul verificării, Inspekția procurorilor corect a ajuns la concluzia că nu a identificat probe ce să demonstreze că procurorul de caz a acționat cu rea-credință.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 (cu modificările ulterioare din 24.01.2017, 28.05.2020 și 18.12.2020), Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de către cet. XXXXXX, împotriva deciziei Inspekției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petentă, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorii în Procuratura r-lui XXXXXX, Botnaru Alexandru și Tofan Petru.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării prin intermediul colegiului, la Consiliul Superior al Procurorilor.

**Președinte al
Colegiului de Disciplină și Etică**

semnat

Vladislav GUȚAN

